

WoS ve Scopus Veri Tabanlarının Karşılaştırması

Comparison of the WoS and Scopus Databases

Bülent Karasözen^{*}, Özlem (Gökkurt) Bayram^{**} ve Burcu Umut Zan^{***}

Öz

Bu makale, Web of Science (WoS) ve Scopus veri tabanlarının içerik, konu başlıkları ve coğrafi dağılımları bakımından karşılaştırılmasını içermektedir. Ayrıca çalışma, WoS ve Scopus verilerine dayanılarak Türkiye'nin 2000-2009 yılları arasındaki on yıllık dönemde Sosyal Bilimler ile Sanat ve Beşeri Bilimler alanlarında yapılan yayınların analizi ile desteklenmiştir. On yıllık dönem içinde veri tabanlarında indekslenen yayınlar, yayın sayıları, ortalama büyüme oranları ve en fazla yayın yapılan konu başlıkları bakımından değerlendirilmiştir.

Anahtar Sözcükler: atıf indeksleri; sanat ve beşeri bilimler; scopus; sosyal bilimler; Web of Science

Abstract

In this article, WoS and Scopus databases are being compared in terms of their content, subject headings and their regional comprehension. Also, the research are supported through an analysis of studies of the Social, Art and Humanities subjects which are published in the WoS and Scopus databases with Turkish address between 2000 – 2009 years. In the past decade, indexed studies, the incensement in the number of publishing, the subject headings which have presented the most increase were investigated.

Keywords: citation indexes; arts and humanities; scopus; social sciences; Web of Science

---

^{*} Prof. Dr., ODTÜ Uygulamalı Matematik Enstitüsü ve Matematik Bölümü. e-posta: bulent@metu.edu.tr

^{**} Doç.Dr., Ankara Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü e-posta: ozlembayr@gmail.com

^{***} Uzman, ODTÜ Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı. e-posta: bumut@metu.edu.tr

Giriş

Temelleri 1960 yılında atılan Bilimsel Bilgi Enstitüsü (Institute for Scientific Information), atıf indekslerinin ilk ürünlerini 1992 yılına kadar yayınlamayı sürdürmüştür. Bu tarihten sonra Thomson Reuters'ın yayınları arasına alınan *Web of Science (WoS)*, bibliyometrik çalışmaların yapılabildiği tek veri tabanı olma özelliğini 2004 yılına kadar korumuştur. Ancak, 2004 yılında Scopus'un ve Google Scholar'ın kurulması ile beraber atıf indeksleyen veri tabanları arasında bir rekabet ortamı yaratılmış oldu. Bu gelişmeleri izleyen süre içinde WoS, Scopus ve Google Scholar veri tabanlarının güçlü ve zayıf yönlerini ortaya çıkarmayı amaçlayan bir çok karşılaştırmalı çalışma yapılmıştır (Jacso, 2005; Deis ve Goodman 2005; Fingerman, 2006; Bakkalbasi, Bauer, Glover, ve Wang, 2006; Meho ve Yang, 2007; Falagas, Pitsouni, Malietzis ve Pappas, 2008). Bu değişimlere ve ülkemizdeki yayın sayısının son yıllardaki artışına paralel olarak bibliyometrik çalışmaların yalnızca WoS ile sınırlı kalmaması, Scopus ve Google Scholardan da yararlanılması gerekliliği ortaya çıkmıştır. Öte yandan bibliyometrik araştırmalar için atıf veri tabanlarından derlenen verilerin niceliği bilim dallarına göre değişiklik göstermektedir. Sosyal ve beşeri bilim alanlarında yapılan yayınların çoğunlukla çalışmanın yapıldığı ülkenin özgün dili ve kültürü ile biçimlenmesi nedeniyle doğal bilimlere göre daha bölgesel nitelik taşıdığı ve buna bağlı olarak da genellikle bölgesel yayınlarda yer almakta olduğu literatürde de vurgulanmıştır (Weingart, 2005). Weingart'tan bir yıl önce Archambault ve Vignola Gagné, 2004 tarihli çalışmalarında, çeşitli disiplinler seçerek sosyal ve beşeri bilimlerdeki makalelere yapılan atıfların doğal bilimlerdekinden daha az olduğu sonucuna varmıştır. Ancak, 2004 yılından sonra Scopus'un da bilimsel yayınlara yapılan atıfları indeksleyen bir diğer veri tabanı olarak ortaya çıkması ve son yıllarda kapsadığı yayın ve atıf sayılarını WoS gibi önemli ölçüde arttırması, bilim dünyasının dikkatini çekmektedir. Bu açıdan bakıldığında WoS ve Scopus veri tabanlarının özellikle sosyal ve beşeri bilim dallarında içerdikleri yayın sayıları, konu dağılımları ve coğrafi dağılım yönünden karşılaştırılması araştırmanın temel konusunu oluşturmaktadır.

Genel olarak atıf veri tabanlarının karşılaştırılması, kapsadıkları yayınların hangi konu başlıkları altında yer aldığı, hangi ülkelerden hangi konu alanlarında, hangi büyüklükte yayınların yapıldığı, bilim alanlarındaki yayın ve atıf sayıları, yıllık büyüme

oranları, ortak yazarlı çalışmaların dağılımı gibi içerik özellikleri yönünden bu kaynaklardan birisinin diğerine göre üstün olup olmadığının belirlenmesi açısından önem taşımaktadır. Her iki veri tabanında da teknik olarak erişim yönünden bir zorluk yoktur. Ancak, ülkemizde ULAKBİM üzerinden WoS'a her üniversiteden erişim sağlanırken, Scopus'a sadece abone olan üniversitelerden erişilmektedir. Atıf veri tabanları, bibliyometrik çalışmalara kaynak oluşturan sayısal verileri sağladığı için bu özellikleri ile de karşılaştırılmaktadır. Bir ülkede yürütülen bilimsel çalışmaların atıf veri tabanlarında ne sıklıkta yer aldığı, bu veri tabanları tarafından indekslenen yayınların hangi konu alanlarına ait olduğu gibi sayısal veriler o ülkenin bilimsel göstergeleri olarak değerlendirilmektedir. Bu açıdan bakıldığında, Türkiye adresli yayınların her iki veri tabanında ne düzeyde yer aldığının incelenmesi araştırmaya temel oluşturan bir diğer konudur.

Çalışmada, WoS ve Scopus veri tabanları, konu başlıkları ve coğrafi dağılımları yönünden karşılaştırmalı olarak değerlendirilmektedir. Google Scholar, gerek yayın ve atıf verilerinin derlenmesindeki güçlük ve gerekse yayınların konu sınıflandırmasının olmaması nedenleri ile WoS ve Scopus veritabanlarının standartlarından daha farklı özellikler taşıdığı için bu çalışmanın kapsamına dahil edilmemiştir. Çalışmada sadece WoS ve Scopus veri tabanları kullanılarak Sosyal, Sanat ve Beşeri Bilim alanlarında, 2000-2009 yıllarında indekslenen Türkiye adresli yayınlar, yayın artışı, üretkenlikte yoğunluklu olan konu başlıkları ve her iki veri tabanında ortak olarak yayın yapılan dergiler incelenmiştir.

WoS ve Scopus Veri Tabanlarının Genel Karşılaştırılması

Bu bölümde öncelikle atıf veri tabanlarının karşılaştırılmasına yönelik daha önce yapılmış olan çalışmalar incelenmiştir. Daha sonra, veri tabanları dergileri sınıflandırdıkları konu başlıkları ile bu başlıklar altındaki yayınların coğrafik dağılımları yönünden karşılaştırılmıştır.

Atıf indekslerinin karşılaştırılması ile ilgili literatürde yer alan çalışmalar

Bibliyometrik karşılaştırmaların geniş bir bölümünün WoS ve Scopus veri tabanlarının temel alınarak yürütüldüğü görülmüştür. Bu iki kaynaktan farklı olarak açık erişimde ücret ödmeden erişim sağlanabilen Google Scholar, yayın hayatına girdikten hemen bir yıl sonra Jacso (2005) tarafından kaynağın kapsadığı konuların çeşitliliğine rağmen

nicelik dağılımları ve atıfların veriliş biçimindeki tutarsızlıkları nedeniyle eleştirilmiştir. Ayrıca, Google Scholar'ın kapsadığı yayın türleri de literatürde tartışma konusu olmuştur. Google Scholar, bilimsel nitelikte makalelerin yanı sıra teknik raporlar, konferans metinleri ve literatürde bilimsel niteliği tartışılan yazılar, kütüphane ve öğrenciler için yazılan dokümanlar gibi diğer türdeki bilimsel doküman atıflarını da kapsamaktadır (Noruzi, 2005; Harzing ve Van Der Wal 2008). Bazı yazarlar Jacso'nun (2005) vurguladığının aksine Google Scholar'ın sosyal bilimler alanında küçümsenmeyecek oranda atıf kapsamı olduğunu belirterek İngilizce dışında yayımlanan dokümanları da içermesini önemli bulmaktadırlar (Bosman, Van Mourik, Rasch, Sieverts ve Verhoeff, 2006; Kousha ve Thelwall, 2008; Etxebarria ve Gomez-Uranga, 2010). Benzer şekilde, sosyal bilimler alanında Norris ve Oppenheim (2007) tarafından yürütülen çalışmada, WoS'un sosyal bilimler kapsamına alternatif oluşturan Scopus ve Google Scholar veri tabanları karşılaştırılmış ve birbirleri arasında farklılıkların olduğu vurgulanmış; ancak Google Scholar'ın çalışmanın yapıldığı tarih itibarı ile bilimsel aktivitelerin ölçülmesinde metrik olarak kullanılacak bir veri tabanı olmadığı tespitine varılmıştır. Bu durumda Google Scholar'ın atıf derleme ve değerlendirme yönündeki araştırmalarda kullanımının sıkıntılı olabileceği sonucuna varılmaktadır. Google Scholar'ı diğer veri tabanlarıyla karşılaştırmaya olanak tanıyacak nitelikte veri derlemenin güç olduğu, atıfların sistematik ve standart bir düzende verilmediği, atıf bulgularında istenmeyen yayın başlıklarının (referans ve ders isimleri gibi) bulunduğu gibi eleştirilere de rastlanmaktadır (Bar-Ilan, 2010, s. 505; Meho ve Yang, 2007, s. 2111). Sıralanan bu sorunlar, Google Scholar'ın atıf analizleri için genel ölçekli karşılaştırmalardan çok, seçilmiş bir yayın grubu ve bu yayınlara yapılan atıflara ilişkin veri setleri üzerinde yürütülen karşılaştırmalı çalışmalarda tercih edilmesine neden olmaktadır.

Literatürde veri tabanları arasında yapılan karşılaştırmaların daha çok veri tabanlarının güçlü ve zayıf yönlerini ortaya çıkarmayı amaçladığını görmekteyiz. Fingerman (2006), yaptığı çalışmada WoS ve Scopus'u güncel özellikleri ve yetenekleri bakımından değerlendirmiştir. Değerlendirme yaparken veri tabanlarını kapsam ve tarama özellikleri bakımından incelemiştir. Benzer şekilde bir diğer çalışma da Falagas ve diğerleri (2008) tarafından yürütülmüştür. Çalışmada veri tabanlarının resmi web siteleri; içerik, kullanım, güncellenme, atıf kalitesi, tarama seçenekleri ve ürün

geliştiricileri yönünden değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonucunda Scopus'un WoS ile karşılaştırıldığında daha geniş bir dergi profilini kullanıcıya sunduğu ve atıf analizlerinde; daha fazla makaleden daha hızlı sonuçlar getirdiği belirlenmiştir. Ayrıca WoS'ın atıf analizi sorgulamalarını kullanıcıya grafiklerle daha anlaşılır ve ayrıntılı şekilde sunduğu vurgulanmıştır. Her iki çalışmanın sonucunda da veri tabanlarının birbirini tamamladığı sonucuna varılmıştır.

Atıf veri tabanları arasında yapılan karşılaştırmaların çoğunda sözü edilen veri tabanlarından belirlenmiş yayınlara ilişkin atıf sayıları derlenerek karşılaştırmalar yapılmıştır (Bar-Ilan, 2010). Karşılaştırmaların bir bölümünde ise belirli konu alanları seçilerek yayın ve/veya atıf değerleri yıllara göre değerlendirilmiştir (Bakkalbasi ve diğerleri, 2006; Gorraiz ve Schlögl, 2007). Seçilen konu alanlarındaki toplam atıf sayılarını karşılaştırarak yapılan çalışmalarda, WoS, Scopus ve Google Scholar veri tabanlarında ortak olarak indekslenen makalelere yapılan atıflar ayrı ayrı derlenmektedir. Hangi veri tabanında daha çok atıfın indekslendiğini belirlemek için yapılan sıralamalar, konu alanları ve yıllara göre değişiklik göstermektedir. Örneğin; Bakkalbasi ve diğerleri (2006), onkoloji ve fizik alanında yazılan 11 makalenin iki yıllık (1993 ve 2003) atıf oranlarını Google Scholar, Scopus ve Web of Science'da karşılaştırmıştır. Bu çalışmanın sonucunda makalelere yapılan atıfların tümüne erişmek için üç indeksten sadece birinin tek başına yeterli olamayacağı ortaya konulmuştur. İndekslerin kapsadığı kaynaklar ve bunlara yapılan atıflar temel alınarak yürütülen karşılaştırmalar arasında Bar-Ilan'ın (2010) çalışması bulunmaktadır. Bu çalışmada Egghe'nin "Introduction to Informetrics" adlı kitabına yapılan atıflar üç veri tabanı temel alınarak analiz edilmiş ve karşılaştırılmıştır. Bu çalışmada her üç veri tabanının birbirini tamamladığı sonucuna varılarak önceki çalışmalarda (Bakkalbasi ve diğerleri, 2006; Meho ve Yang 2007; Falagas ve diğerleri, 2008) olduğu gibi bir indeksin diğerinin yerine geçemeyeceği vurgulanmıştır.

Archambault, Campbell, Gingras ve Lariviere (2009), çalışmalarında WoS ve Scopus temel alınarak yapılan bibliyometrik analizlerde her iki veri tabanından derlenen verilerin ülke dağılımları açısından korelasyon ölçümünü yaparak aralarındaki tutarlılığı sorgulamışlardır. Bu anlamda her iki veri tabanının da doğal bilimler ve mühendislik alanları için derledikleri atıf verilerinin uyumluluk gösterdiği sonucuna varmışlardır. Daha önce aynı amaçla yapılan fizik, matematik, bilgisayar bilimleri gibi bilim dallarını içeren diğer çalışmalarda da bu sonucu değiştirecek bir bulguya rastlanmamıştır (Ball ve

Tunger, 2006; Lopez-Illescas, Moya-Anegon ve Moed, 2008). Ball ve Tunger'in (2006) çalışmasında konu alanlarına göre yayın sayıları karşılaştırıldığında Scopus daha kapsamlı olmakla beraber, atıf verileri açısından karşılaştırıldığında WoS ve Scopus veri tabanlarında birbirine yakın sonuçlara ulaşıldığı ortaya çıkmaktadır. WoS ve Scopus'u içerdikleri yayın sayılarının dağılımını konu kategorilerine göre değerlendiren bir çalışma da Jacso (2005) tarafından yapılmıştır. Çalışma; WoS'a göre Scopus'un yaşam ve sağlık bilimlerine, WoS'ın ise yayın içeriği yönünden sosyal bilimlere Scopus'dan daha fazla ağırlık verdiğini ortaya koymaktadır.

WoS ve SCOPUS Veri tabanlarının Konu Başlıkları Yönünden Karşılaştırılması

WoS ve Scopus veri tabanlarının konu başlıkları incelendiğinde; konu başlıklarının genel anlamda birbirine benzediğini, ancak özel konularda farklılık göstermekte olduğunu görmekteyiz. Başka bir ifade ile her iki veri tabanı tarafından ortak bir konu sınıflaması benimsenmemektedir. Benzer şekilde bibliyometrik çalışmaların yürütüldüğü Centre for Science and Technology Studies (CWTS) de kendi geliştirmiş olduğu sınıflama sistemini kullanan merkezler arasında yer almaktadır (Moed, 2005, 187). CWTS'in kullandığı sınıflandırma için bkz. Tijssen ve van Leeuwen (2003). Atıf analizi ile ilgili çalışan bazı araştırmacılar, bu sınıflama sistemini kullanmayı tercih etmektedirler (bk. Moed, 2005).

Veri tabanları içinde dergiler konu başlıkları altında sınıflandırılırken öncelikle derginin bilimsel içeriği temel alınmaktadır. Dergilerde yer alan makalelere yapılan atıfların gruplandırılması ve benzer nitelikli grupların aynı kategoride değerlendirilmesi, derginin sınıflandırılması gereken konu başlığının belirlenmesinde ikincil öncelikli olarak gelmektedir (Moed, 2005, s. 188). Bu kriterler göz önüne alınarak dergiler içeriklerine göre sınıflandırılırken, her iki veri tabanında da aynı derginin bazen birden fazla konu başlığı altında bulunduğu görülmektedir. Örneğin; *Journal of Business Ethics* adlı dergi WoS SSCI (Social Sciences Citation Index)'de işletme ve etik konu başlıkları altında indekslenmekteyken, Scopus da işletme yönetim ve muhasebe, işletme ve uluslararası yönetim, ekonomi ve ekonometri ile hukuk başlıkları altında indekslenmektedir.

1960 yılında kurulan ISI'nın içerdiği; Science Citation Index Expanded (SCI-E) bilim ve teknik alanında 173, Social Sciences Citation Index (SSCI) sosyal bilimler

alanında 56 konu başlığı ve Arts and Humanities Citation Index (A&HCI) sanat ve beşeri bilimler alanında 27 konu başlığı içermektedir.

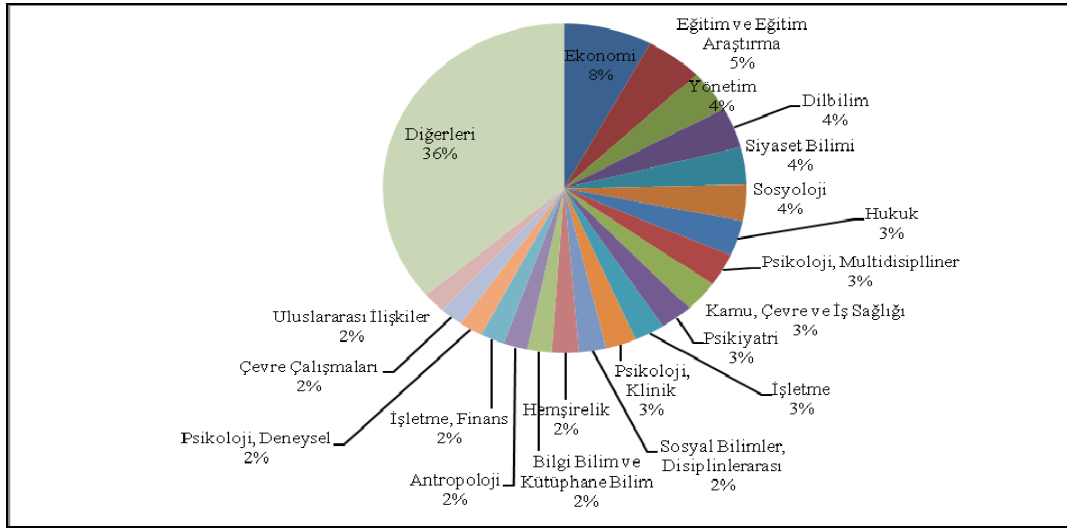
2004 yılında aktif olarak yayın hayatına başlayan Scopus, WoS'a göre daha yeni bir veri tabanıdır. Dergiler, temel olarak; Yaşam Bilimleri, Doğal Bilimler, Sağlık Bilimleri ve Sosyal ve Beşeri Bilimler olmak üzere dört konu başlığı altında sınıflandırılmaktadır. Bu dört temel başlık daha sonra kendi içinde 26 ana konu başlığına ve bu 26 ana konu başlığı da kendi içinde ikincil konu başlıklarına ayrılmaktadır. Yaşam bilimleri beş, doğal bilimler on, sağlık bilimleri beş, sosyal ve Beşeri bilimler altı konu başlığı altında temsil edilmektedir.

WoS ve Scopus veri tabanları konu başlıkları açısından değerlendirildiğinde, dikkat çeken bazı farklılıklar görülmektedir. WoS'un konu başlıklarını Sosyal Bilimler, Bilim ve Teknik, Sanat ve Beşeri Bilimler olmak üzere üç temel alanda toplarken, Scopus; Doğal Bilimler, Sağlık Bilimleri, Sosyal ve Beşeri Bilimler ve Yaşam Bilimleri olmak üzere dört temel alanda topladığı görülmektedir. Scopus, WoS'dan farklı olarak, Sağlık ve Yaşam Bilimlerini temel bilimlerden ayırmakta, Sanat ve Beşeri Bilimleri, Sosyal ve Beşeri Bilimler başlığının altında vermektedir. Sanat ve Beşeri bilimler alanında dikkat çeken bir diğer konu da "Mimari" alt başlığının WoS/A&HCI'da yer alırken, Scopus'da Doğal Bilimler konu başlığında "Mühendislik" kategorisi altında değerlendirilmesidir. Ayrıca Scopus bazı dergiler için "Multidisipliner" nitelemesi yapmakta ve bu kapsama giren dergileri sorgulama yapılan dört temel alan (Doğal Bilimler, Sağlık Bilimleri, Sosyal ve Beşeri Bilimler ve Yaşam Bilimleri) içinde getirmektedir.

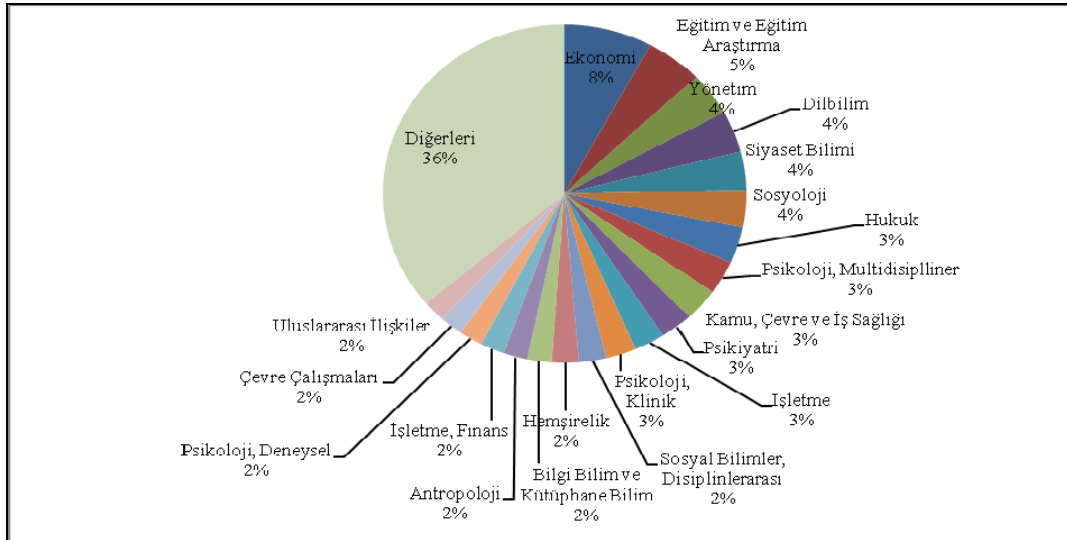
Tüm konu başlıkları dikkate alındığında, WoS'un 256 konu başlığı, Scopus'un ise 334 konu başlığı ile konuları ayrındırdığı dikkat çekmektedir. Sadece sosyal bilimler konu başlıkları değerlendirildiğinde, WoS'da 56, Scopus'da (sanat ve beşeri bilimler hariç) ise 51 konu başlığının bulunduğu görülmektedir. Sanat ve Beşeri bilimler konu başlığına bakıldığında ise, WoS'ın 27, Scopus'un ise 14 konu başlığı ile ilgili alanı ayrındırmış olduğu görülmektedir. Bu dağılıma genel olarak bakıldığında; tüm konuların Scopus tarafından daha ayrıntılı sınıflandırıldığı, ancak sosyal bilimler ve sanat ve beşeri bilimler konu başlıklarına bakıldığında ise WoS'ın daha fazla ayrıntıya indiği dikkat çekmektedir.

Özet olarak her iki veri tabanının da bazı konu başlıkları açısından farklılık göstermekte olduğu dikkat çekmektedir. Şekil 1 ve 2'de sosyal bilimler alanında WoS

ve Scopus'a ait konu başlıklarının veri tabanları içindeki dağılımı verilmektedir. WoS /SSCI'de; eğitim ve eğitim araştırmaları, yönetim, dilbilim, siyaset bilimi ve sosyoloji başlıklarının veri tabanı içinde diğer başlıklara göre daha yoğun olduğu Şekil 1'de izlenmektedir. Scopus'da ise sosyoloji ve siyaset bilimi, eğitim, coğrafya planlama ve kalkınma, ekonomi ve ekonometri, kültür çalışmaları başlıklarının diğer başlıklara oranla daha yoğun içerikte olduğu Şekil 2'de görülmektedir.

(Şekil 1): WoS veri tabanı Sosyal Bilimler konu başlıklarının dağılımı

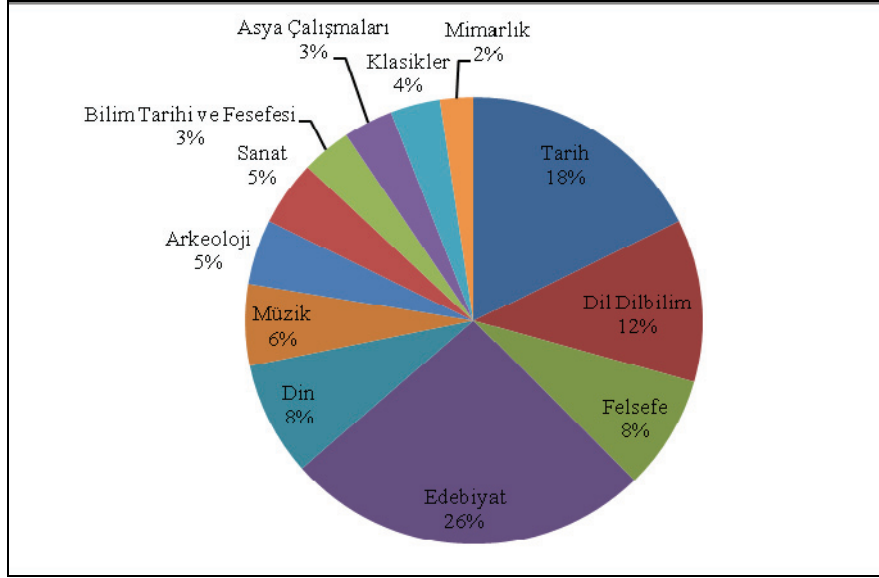

(Şekil 2): Scopus veri tabanı Sosyal Bilimler konu başlıklarının dağılımı

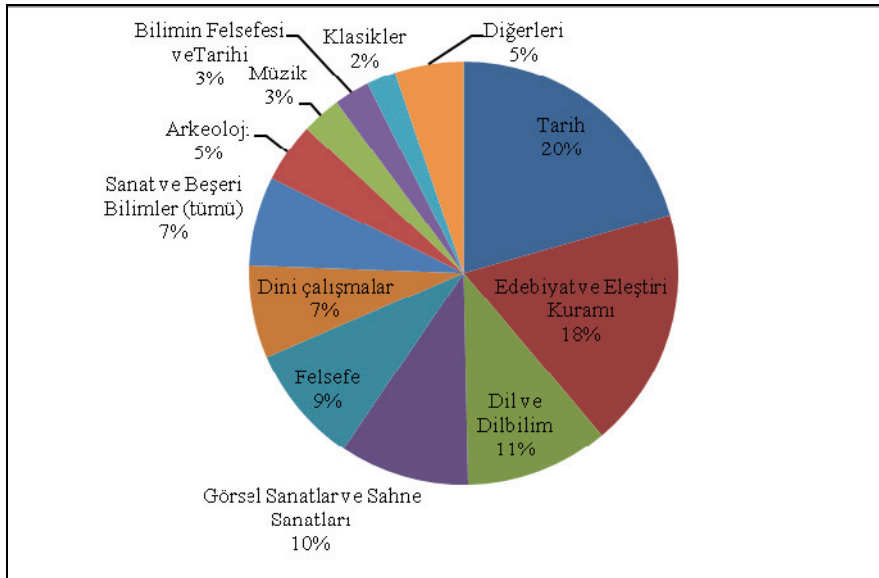
Şekil 3 ve 4'de sanat ve beşeri bilimler alanında WoS ve Scopus konu başlıklarının veri tabanları içindeki dağılımı verilmektedir. Şekil 3'de; WoS /A&HCI'da; tarih, dil-dilbilim, felsefe ve edebiyat başlıklarının (edebiyat ve edebiyat

ile ilgili diğer konu başlıkları, edebiyat konu başlığı altında birlikte verilmiştir) diğer başlıklara göre daha yoğun olduğu; Şekil 4’de ise Scopus veri tabanının da tarih, edebiyat ve eleştiri kuramı, dil ve dilbilim ve güzel sanatlar ve sahne sanatları konu başlıklarının diğer konu başlıklarına oranla daha yoğun içerikte olduğu görülmektedir.

(Şekil 3): WoS veri tabanı Sanat ve Beşeri Bilimler konu başlıklarının dağılımı

(Şekil 4): Scopus veri tabanı Sanat ve Beşeri Bilimler konu başlıklarının dağılımı

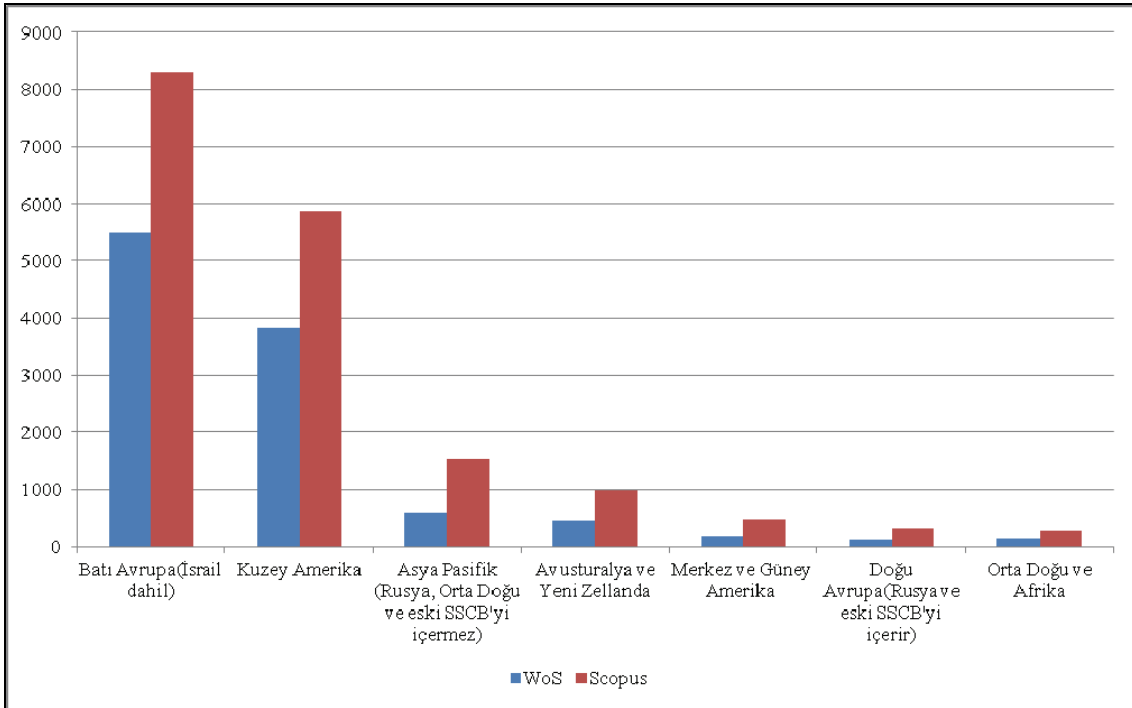
Veri tabanlarındaki dergilerin coğrafik dağılımı

Son yıllara kadar tek atıf indeksi olarak yayın hayatını sürdüren WoS önceleri Anglo Sakson dilindeki dergilere ağırlık vermiştir. Ancak Scopus’un Anglo Sakson dışındaki yerel dergilere de yer vermesi ile WoS’da bu geleneği izlemek durumunda kalmıştır.

Bu nedenle her iki veri tabanı indeksledikleri dergilerin coğrafik dağılımları açısından karşılaştırılmaya değer bulunmuştur.

WoS'da bölgesel dergiler için kullanılan seçim kriterleri uluslararası dergilerin seçim kriterleri ile aynıdır. Ancak bölgesel bir derginin önemliliği içeriğinin özgünlüğü ile ölçüldüğünden atıf analizlerinde, uluslararası dergilerden farklı sonuçlar göstermektedir. Mükemmel olarak tanımlanabilecek birçok bölgesel derginin uluslararasından daha çok yerel okuyucu kitlesi bulunmaktadır. Bu nedenle uluslararası çeşitliliğe sahip dergiler bölgesel dergilerden daha fazla tercih edilmektedir (Thomson Reuters Journal Selection Process, 2010).

Scopus veri tabanı ise daha çok bölgesel yayımları indekslediğini belirtmektedir. Scopus, tüm coğrafi bölgelerden İngilizce özet içeriği sağlayan dergileri koşullarına uyduğu sürece indeksleyebilmektedir (Scopus Content..., 2010). WoS ve Scopus veri tabanlarının indeksledikleri yayımlar bakımından coğrafik bölgelere göre dağılımları Şekil 5'de karşılaştırmalı olarak verilmektedir.

(Şekil 5): Scopus ve Web of Science'daki dergilerin coğrafik bölgelere göre dağılımı (Scopus Content..., 2010,s.25).

Şekil 5'te görüldüğü gibi Scopus'un bölgesel dergilere daha esnek baktığı ve farklı coğrafik bölgelerden daha fazla dergi indekslediği görülmektedir. Bu durumda WoS'da indekslenmeyen bazı yayınlara Scopus veri tabanından erişilebilmektedir. Ayrıca bu

sonucu desteklemek amacıyla, SCImago (2007) Journal & Country Rank kullanılarak en fazla yayın üretimi yapan ülkeler sıralanmış ve ilk 13 ülkenin Scopus ve WoS kapsamında indekslenen aktif dergilerinin sayısal değerleri Tablo 1’de verilmiştir.

(**Tablo 1**): WoS ve Scopus kapsamında indekslenen ilk 13 ülkenin dergileri

Ülke	WoS/SSCI ¹	Scopus/Social Science ²	WoS/A&HCI ³	Scopus/Arts&Hum.
ABD	1353	2141	596	553
İngiltere	757	1461	302	359
Hollanda	178	496	88	147
Almanya	112	338	128	140
İspanya	53	105	50	42
Avusturalya	42	104	13	31
İsviçre	32	46	12	13
Fransa	29	191	68	94
Brezilya	27	71	14	13
Kanada	21	108	45	42
İtalya	16	77	60	53
Türkiye	13	20	7	4
Güney Kore	11	11	6	3

Bu tabloda farklı coğrafi bölgelerde yer alan ülkelerin her iki veri tabanında indekslenen dergi sayıları verilmiştir. Sayılara bakıldığında WoS’a göre Scopus’un sıralanan ülkelerden daha fazla dergi indekslediği dikkat çekmektedir.

ABD indekslenen dergi sayısı bakımından her iki veri tabanında da ilk sırada bulunmakta ve ABD’yi İngiltere izlemektedir. Benzer bir çalışma Ball ve Tunger (2007) tarafından 2005 yılında SCI için yapılmış ve yine ABD, İngiltere ve Hollanda’nın yayın kapsamı bakımından ilk üç sırayı paylaştığı görülmüştür. Tablo 1’de özellikle Sosyal bilimler alanında Scopus’un coğrafi bölgelerde daha esnek olduğu dikkat çekmektedir. Denkler, Kağıtçıbaşı, Pak ve Pamuk (2002) yaptıkları çalışmada araştırmacıların, sosyal bilimler, sanat ve beşeri bilimler alanlarında daha çok bölgesel dergilerde yayın yapma eğiliminde olduklarına dikkat çekmiştir. Ayrıca sosyal bilimler ile sanat ve beşeri bilimler alanlarında bilimsel dergilerin dışında, kitap ve kitap içindeki bölümlerin, fen bilimleri alanında ise bilimsel dergilerin en etkili iletişim aracı olduğu üzerinde durulmuştur. Yine aynı çalışmada bu farkın temel sebeplerinden birinin kullanılan dil olduğu tespit edilmiş ve ayrıca anadili İngilizce olmayan ülkelerde sosyal

¹ Veriler <http://science.thomsonreuters.com/cgi-bin/jrnlst/jlresults.cgi?PC=SS> adresinden alınarak değerlendirilmiştir.

² Veriler <http://www.info.sciverse.com/scopus/scopus-in-detail/facts/> adresinden alınan “list of titles.xls” dosyasından alınarak değerlendirilmiştir.

³ Veriler <http://science.thomsonreuters.com/cgi-bin/jrnlst/jlresults.cgi?PC=H> adresinden alınarak değerlendirilmiştir.

bilimler alanında yapılan İngilizce yayınların sınırlı kaldığı belirlenmiştir. Başka bir ifade ile, sosyal ve beşeri bilimler alanlarında yapılan yayınlar daha çok bölgesel içeriklere sahip olduğundan o bölgenin dilinde ve o bölgeye ait ulusal dergilerde yayımlanmaktadır.

Türkiye’de Sosyal Bilimler ve Sanat ve Beşeri Bilimler açısından WoS ve Scopus Veri Tabanlarının Karşılaştırılması

Diğer pek çok ülkede olduğu gibi Türkiye’de de Fen Bilimleri ile Sosyal Bilimlerin yayın sayıları arasında büyük bir fark bulunduğu literatürde de sıklıkla vurgulanmaktadır (Denkel ve diğerleri, 2002; Kayalıcı ve Ak, 2004; Ak ve Gülmez 2006). Atıf indekslerince taranan yayın sayılarına da yansıyan bu durum son yıllarda değişim göstermektedir. Yüksek Öğretim Kurulu’nun (YÖK) 2001 yılında atama kriterlerini değiştirmesi, WoS (A&HCI, SCI-E ve SSCI) veri tabanında indekslenen dergilere son yıllarda gösterilen ilginin öncelikli sebebi olarak değerlendirilmektedir. 2001 yılında gelen kriterlere göre en az bir adet yayının bu indekslerde taranıyor olması gerekmektedir (Önder, Sevklı, Altınok ve Tavukçuoğlu, 2008). Yayınların bazılarının sadece WoS, bazılarının ise Scopus tarafından indekslendiği bilinmektedir. Böylece her iki veri tabanının birbirini tamamladığı düşünülebilir. Bu nedenle çalışmanın ikinci bölümünde WoS ve Scopus veri tabanlarında Türkiye’nin sosyal bilimler ile sanat ve beşeri bilimler alanındaki yayın sayıları, konu başlıklarına göre dağılımları karşılaştırmalı olarak incelenmektedir. Söz konusu çalışmanın yürütülmesinde izlenen yöntem aşağıda belirtilmektedir.

Yöntem

Bu çalışmada WoS, SSCI ve A&HCI veri tabanlarında; 2000-2009 yılları arasında, Türkiye adresli ve doküman tipi makale olan yayınlar analiz edilmiştir. SSCI veri tabanında 56 konu başlığında 2929 dergi, A&HCI veri tabanında 27 konu başlığında 1632 dergi içinde analiz yapılmıştır.

Scopus veri tabanında “Social Sciences & Humanities” ile “Arts & Humanites” konu alanına giren bilimsel yayınlar içinde sorgulama yapılmıştır. Sorgulamada; 2000-2009 yılları aralığında adresi Türkiye olan ve doküman tipi makale olan yayınlar analiz edilmiştir. Çalışmada, “Social Sciences & Humanities” alanında 51 konu başlığı altında 5908 dergi içinde, “Arts & Humanities” alanında 14 konu başlığında 1895 dergi içinde

analiz yapılmıştır. Scopus veri tabanı içinde yapılan tarama sonuçlarında sosyal bilimler ile sanat ve beşeri bilimler konu başlıklarının altında bu konu başlıkları ile ilgili olmayan dergilerin yer aldığı saptanmıştır. Örneğin; *Rock Mechanics & Rock Engineering* adlı derginin kapsamına bakıldığında, derginin doğal bilimler konu başlıkları altında taranması gerektiği görülürken, bu derginin sosyal bilimler konu başlığı altındaki tarama sonuçları içinde geldiği tespit edilmiştir. Sosyal Bilimler konu sınırlaması ile yapılan sorgulamanın sonuçları içinde gelen ancak sosyal bilimler alt konu başlıklarının hiçbirine girmeyen 125 adet dergi tespit edilerek sorgulama sonuçları içinden çıkartılmıştır. Söz konusu dergiler tarama sonuçlarının içinden çıkartılarak analizler yapılmıştır. İlgili durum için Scopus ile yazışmalar yapılmış, yazışmaların sonucunda sorgulamanın doğru olduğu ancak dergilerin konu kapsamlarında sorun olduğu bu sorunun 2011 yılı ortasında giderileceği konusunda 24.05.2011 tarihinde yanıt alınmıştır.

WoS ve Scopus veri tabanlarında; 2000-2009 yılları arasında, Türkiye adresli ve doküman tipi makale olan sosyal bilimler ile sanat ve beşeri bilimler konu başlığı altında indekslenen yayınlar için sorgulamalar yapılmış, sorgulama sonuçları *Excell* programına aktarılmıştır. Excell programına aktarılan veriler içinde dergi isimleri, yayın yılları ve yayın sayıları kullanılarak değerlendirilmeler yapılmıştır.

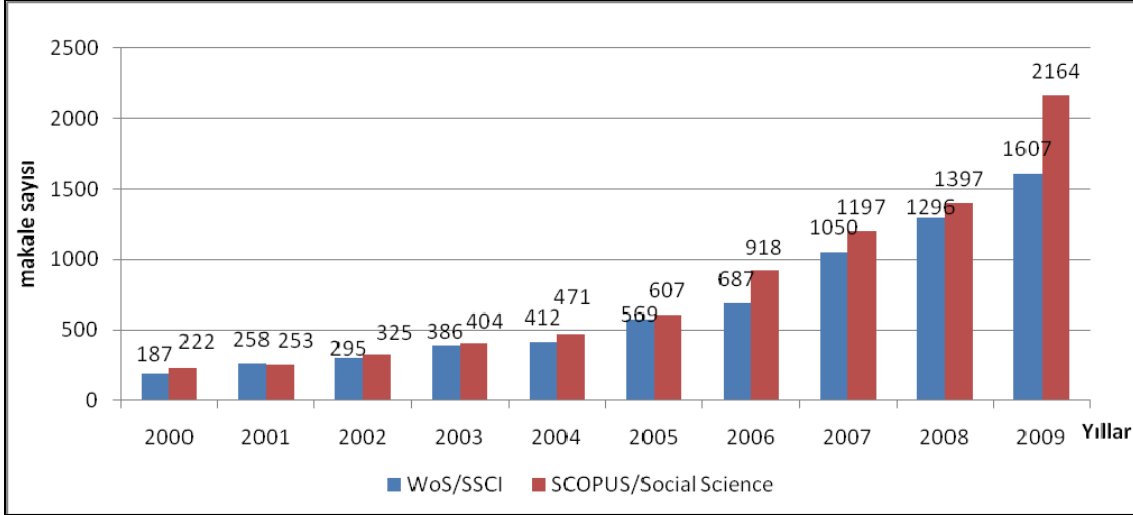
WoS ve Scopus veri tabanlarının sosyal bilimler ile sanat ve beşeri bilimler konu başlığı altındaki yayınların alt konu başlıklarına göre dağılımları değerlendirilirken, yıl bazında sorgulamalar yapılmış; aynı alt konu başlıkları altındaki yayın sayıları toplanarak genel toplam içindeki yüzdesi verilmiştir.

Karşılaştırmalı yayın sayıları

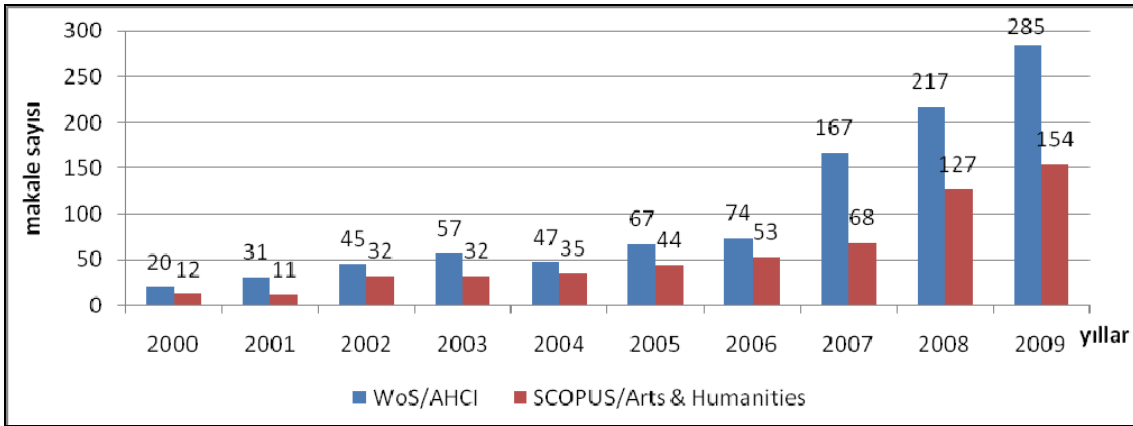
2000-2009 yılları arasında, Türkiye adresli ve doküman tipi makale olan yayınlar analiz edilmiş ve sosyal bilimler alanında WoS/SSCI'da 6747, Scopus'da ise 7958 adet makalenin indekslenmiş olduğu tespit edilmiştir. Sanat ve beşeri bilimler alanında ise WoS/A&HCI'da 1010, Scopus'da ise 568 adet makalenin indekslenmiş olduğu görülmektedir. WoS ve Scopus veri tabanlarında sosyal bilimler alanındaki artış karşılaştırmalı olarak Şekil 6'da, sanat ve beşeri bilimler alanındaki artış ise karşılaştırmalı olarak Şekil 7'de verilmiştir.

2000-2009 yılları arasında WoS veri tabanı "Arts & Humanities" alanına Türkiye'den yapılan yayınlarda ortalama yıllık büyüme oranı %34,9 iken bu oran "Social Sciences" alanında %24,9; Scopus veri tabanı "Arts & Humanities" alanına Türkiye'den yapılan yayınlar da ortalama büyüme oranı %37,5 iken bu oran "Social Sciences" alanında %26,5 olarak görülmektedir. Yıllar içerisindeki bu artışın bir nedeni de akademik çevrelerin TÜBİTAK tarafından teşvik edilmesine bağlanmaktadır (Al, 2008, s.128). Bununla beraber ülkelerin; sosyal bilimler ile sanat ve beşeri bilimlerde

indekslenen dergi sayıları fen bilimlerinde indekslenen dergi sayılarına göre düşüktür. Oysaki bir ülkenin bilimsel performansının değerlendirilmesinde uluslararası atıf indekslerinde o ülkenin yayınının taranması kadar o ülkenin dergilerinin de bu indekslerde taranması önemlidir (Arioğlu ve Girgin, 2002; Yılmaz, 2002; Yavan, 2005).

(Şekil 6): WoS ve Scopus veri tabanları 2000-2009 dönemi Sosyal Bilimler alanında Türkiye yayınları

(Şekil 7): WoS ve Scopus veri tabanları 2000-2009 dönemi Sanat ve Beşeri Bilimler alanında Türkiye yayınları

Her iki veri tabanı yayın sayısı açısından benzerlik göstermesine rağmen sosyal bilimler de Scopus, sanat ve beşeri bilimlerde ise WoS'da daha fazla Türkiye adresli yayın bulunduğu tespit edilmiştir. Bulgular, sosyal bilimler ve sanat ve beşeri bilimlerdeki yayınlarda Türkiye'nin üretiminin yıldan yıla artış göstermekte olduğuna işaret etmekte ve daha önceki çalışmaları desteklemektedir (Tonta ve İlhan, 1997; Yavan, 2005; Al, Şahiner ve Tonta, 2006; Karasözen ve Bayram, 2007).

Yayımların konu başlıklarına göre dağılımı

Çalışmanın bu aşamasında; Sosyal Bilimler ile Sanat ve Beşeri Bilimlerde Türkiye'nin üretkenliğinin en çok hangi konu başlıklarında yoğunlaştığını görmek amacı ile her iki veri tabanında indekslenen yayınlar konu başlıklarına göre incelenmiştir. Sosyal bilimler alanında son on yılda yapılan Türkiye adresli yayınlara baktığımızda; WoS veri tabanında eğitim bilimleri, psikiyatri, ekonomi, hemşirelik (sosyal bilimler) ve yönetim bilimleri; Scopus veri tabanında ise eğitim bilimleri, ekonomi, coğrafya, planlama ve kalkınma, yönetim bilimleri ve sosyal psikoloji konu başlıkları altında en çok yayının yapıldığını görmekteyiz. En çok yayın yapılan sosyal bilimler alanındaki ilk 5 konu başlığı karşılaştırmalı olarak Tablo2'de verilmiştir.

(Tablo2): Sosyal Bilimler konusu altında en çok yayın yapılan ilk beş konu başlığının karşılaştırması

Wos/SSCI Konu Başlıkları	Dağılım oranı %	SCOPUS/ SOCIAL SCIENCE Konu Başlıkları	Dağılım oranı %
Eğitim ve Eğitim Araştırma	12	Eğitim	12
Psikiyatri	10	Ekonomi ve Ekonometri	7
Ekonomi	10	Coğrafya, Planlama ve Kalkınma	6
Hemşirelik	5	Yönetim Bilimi ve Yöneylem Ar.	6
Yönetim	4	Sosyal Psikoloji	5
Diğer	60	Diğer	64

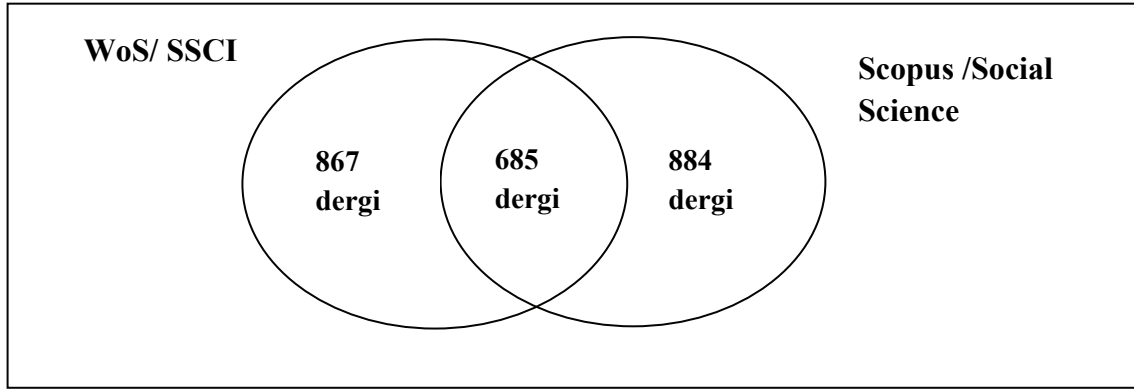
Sanat ve Beşeri Bilimler alanında son on yılda yapılan Türkiye adresli yayınlara baktığımızda; WoS veri tabanında arkeoloji, edebiyat, folklor, tarih ve mimarlık konu başlıkları altında; Scopus veri tabanında ise tarih, sanat ve beşeri bilimler, dil ve dilbilim, görsel ve sahne sanatları ile arkeoloji konu başlıkları altında en çok yayının yapıldığını görmekteyiz. En çok yayın yapılan sanat ve beşeri bilim alanlarındaki ilk 5 konu başlığı karşılaştırmalı olarak Tablo3'de verilmiştir.

(Tablo 3): Sanat ve Beşeri Bilimler konu başlığı altında en çok yayın ilk beş yapılan konu başlığının karşılaştırması.

Wos /AHCI Konu Başlıkları	Dağılım oranı %	SCOPUS/ARTS&HUMANITIES Konu Başlıkları	Dağılım oranı %
Arkeoloji	18	Tarih	25
Edebiyat	15	Sanat ve Beşeri Bilimler	16
Folklor	14	Dil ve Dilbilim	12
Tarih	9	Görsel Sanatlar ve Sahne Sanatları	10
Mimarlık	8	Arkeoloji	8
Diğer	36	Diğer	29

Tablo 2 ve 3'te bulunan veriler değerlendirildiğinde; sosyal bilimlere ilişkin yayın sayılarının her iki veri tabanı için birbirine yakın olduğu gözlenirken, sanat ve beşeri bilimler alanında Scopus'un daha geride kaldığı dikkat çekmektedir.

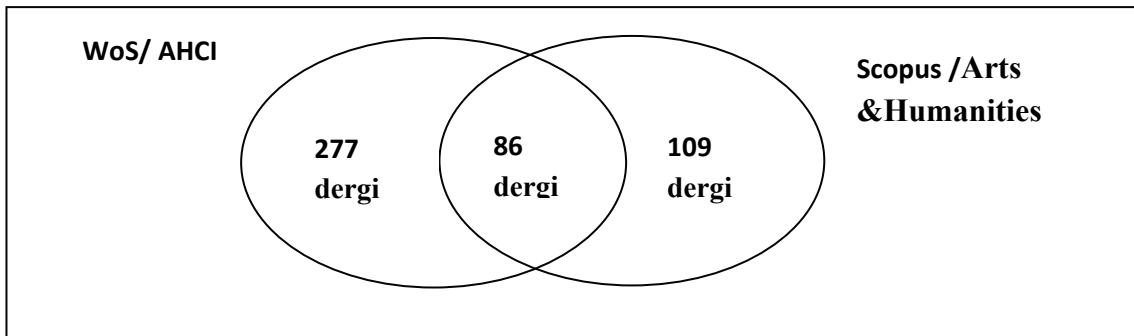
2000-2009 yılları aralığında, WoS ve Scopus veri tabanlarında indekslenen Türkiye adresli yayınlar, yayın yapılan dergi bazında incelendiğinde; sosyal bilimler ile sanat ve beşeri bilimler alanlarında her iki veri tabanında da ortak dergilerin bulunduğu saptanmıştır. Şekil 8’de sosyal bilimler alanında bu dönem içinde yayın yapılan dergilerin sayıları ve her iki veri tabanında ortak olarak indekslenen dergilerin sayısı belirtilmektedir.

(Şekil 8): Sosyal Bilimler alanında Türkiye adresli yayınlarda tercih edilen dergilerin dağılımı.

Şekil 8’deki veriler değerlendirildiğinde, sosyal bilimler alanında WoS/SSCI’da Türkiye adresli makalelerin yayınladığı dergilerin %44,2’sinin Scopus’da da indekslendiği, Scopus’da indekslenen dergilerin %43,7’sinin WoS/SSCI’da da indekslendiği görülmektedir. Genel olarak bakıldığında her iki veri tabanının da da indekslenen dergi sayısının birbirine yakın olduğu ancak ortak olarak indekslenen dergilerin toplam dergilerin %44’ünü oluşturduğu anlaşılmaktadır.

Sanat ve Beşeri Bilimler alanında bu dönem içinde yayın yapılan dergilerin sayıları ve her iki veri tabanında ortak olarak indekslenen dergilerin sayısı Şekil 9’da verilmektedir.

(Şekil 9): Sanat ve Beşeri Bilimler alanında Türkiye adresli yayınlarda tercih edilen dergilerin dağılımı.

Şekil 9 değerlendirildiğinde, sanat ve beşeri bilimler alanında WoS/A&HCI'da Türkiye adresli makalelerin indekslendiği dergilerin %23,7'sinin Scopus'da da indekslendiği, Scopus'da indekslenen dergilerin %44'ünün WoS/A&HCI'da da indekslendiği görülmektedir. Sanat ve beşeri bilimler alanında üretilen makalelerin yayımlandığı dergilerin daha çok WoS/A&HCI'da indekslenmekte olduğu dikkat çekmektedir.

Tablo 2 ve 3'de elde edilen bulgularla en çok yayının yapıldığı alt alanlar değerlendirilirken, sosyal bilimler ile sanat ve beşeri bilimlerdeki toplam dergi sayıları Şekil 8 ve 9'da her iki veri tabanındaki ortak dergi sayıları görülebilmektedir. Buna göre söz konusu alanlarda her iki veri tabanının da hem kapsam hem de erişim açısından birbirini tamamladığı anlaşılmaktadır.

2000-2009 yılları aralığında, WoS ve Scopus veri tabanlarında indekslenen Türkiye adresli yayınlar, sosyal bilimler ile sanat ve beşeri bilimler alanlarında yayın yapılan dergiler bazında incelendiğinde yukarıdaki sonuçlar ortaya çıkmıştır. Aynı inceleme makale bazında yapılarak her iki veri tabanı tarafından indekslenen dergilerdeki makale sayıları tespit edilmiştir. WoS/SSCI, Scopus ile ortak olarak indekslediği dergilerde yayımlanan 3291 adet makaleyi içerirken, Scopus veri tabanında bu sayı 3918'dir. Bir başka ifade ile sosyal bilimler alanında WoS/SSCI'da taranan makalelerin %48,8'i Scopus ile ortak olarak indekslenen dergilerde yayımlanmıştır. Scopus'un sosyal bilimler veri tabanında ise taranan makalelerin %49,2'si WoS/SSCI ile ortak olarak indekslenen dergilerde görülmektedir. WoS/A&HCI, Scopus ile aynı dergide yayımlanan 432 adet makaleyi indekslerken, Scopus veri tabanında bu sayı 223'tür. Bir diğer ifade ile sanat ve beşeri bilimler alanında taranan makalelerin %42,7'si Scopus ile ortak olarak indekslenen dergilerde yayımlanmıştır. Scopus'un sanat ve beşeri bilimler veri tabanında ise taranan makalelerin %39,3'ü WoS/A&HCI ile ortak olarak indekslenen dergilerde görülmektedir.

Dergi ve makale incelemelerinde verilen yüzdelik değerlerin birbirine benzer olmaması dergilerin farklı yıllarda veri tabanlarının indekslerine girmesinden kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla her iki veri tabanı da bazı dergileri ortak olarak indekslemesine rağmen, bu dönem içinde taranan makale sayıları, dergilerin indekslenmeye başladıkları yıllara göre farklılık göstermektedir. 2000 yılından 2009 yılına kadar her iki veri tabanında indekslenen dergi sayısında artış olduğu bilinmektedir. Ülkeler açısından atıf dizinlerine dergi sokabilmek bir saygınlık

göstergesidir. Atıf dizinleri kapsamında yer alan Türkiye orijinli dergi sayısı 2008 yılı itibariyle on üç iken (Al, 2008, s. 130) bu sayı yıllar içinde artış göstermiştir. Eylül 2010 tarihi itibariyle ISI kapsamında taranan Türkiye adresli dergi sayısı 75 olarak verilmektedir⁴. Sosyal bilimler ile sanat ve beşeri bilimler alanlarında WoS (SSCI ve A&HCI) ve Scopus veri tabanlarında indekslenen Türkiye adresli dergiler, indekslenmeye başladıkları tarih ve indeksledikleri makale bilgileri Ek1’de verilmiştir.

Sonuç

WoS ve Scopus veri tabanları farklı tarihlerde yayın hayatına girmekle beraber, Scopus veri tabanı son yıllarda atılım yaparak WoS ile arasındaki farklılıkları büyük ölçüde kapatma yolunda önemli adımlar atmıştır. Literatürde konuyla ilgili çalışmalar değerlendirildiğinde, yayın ve atıf sayıları yönünden her iki veri tabanının da farklı konu alanlarında üstünlüğe sahip olduğu görülmektedir. Bu iki veri tabanının, yayın ve atıf sınıflandırma yöntemleri özellikle alt konu alanlarında farklılık göstermektedir. İndekslenen yayınların her iki veri tabanında da farklı başlıklar altında sınıflandırılıyor olması bibliyometrik çalışmaların yapılmasında elde edilen verilerin karşılaştırılmasında sıkıntılar doğurabilmektedir. Aynı konu alanlarında benzer konu başlıkları altında ortak dergileri indekslemekle beraber bölgesel ve özgün yayın kapsamı yönünden yapılan karşılaştırmalarda Scopus’un daha zengin olduğu görülmektedir. Özellikle sosyal ve beşeri bilimlerde yapılan özgün araştırmaların daha çok bölgesel nitelikte olduğu düşünüldüğünde, bu durum Scopus veri tabanı açısından üstünlük olarak değerlendirilebilir. Bununla beraber, veri tabanlarının özellikle içerikleri yönünden karşılaştırıldığı bu çalışma, bilimsel yayınlara erişim açısından birinin diğerine göre daha üstün olduğu sonucunu ortaya koymamakta; farklı amaçlara yönelik çalışmalar için birbirini tamamlamaktadır.

Uluslararası atıf indekslerinde taranan yayın sayısı, ülkelerin bilim ve teknolojiye etkinliğinin önemli göstergelerinden biri olarak kabul edilmektedir. Bu analizlerin yapılması bilimsel performansın değerlendirilmesini ve kıyaslanmasını sağlamaktadır. WoS ve Scopus veri tabanlarından ülkelerin bilimsel göstergelerini belirlemeye yönelik veri sağlanabilmektedir. Çalışmada, Türkiye’nin Sosyal, Sanat ve

---

⁴ Bk. ULAKBİM. ISI-Türkiye Adresli Bilimsel Dergiler, Yayın ve Atıf Sayıları
<http://www.ulakbim.gov.tr/cabim/yayin/tr-yayin.pdf>

Beşeri Bilimler alanlarındaki bilimsel yayın üretkenliği WoS ve Scopus veri tabanları kullanılarak son on yıllık dönem içinde karşılaştırılarak değerlendirilmiştir. Çalışmamızda; ilgili bilim alanlarında Türkiye'nin üretkenliğinin hem WoS'da, hem de Scopus'da her yıl artmakta olduğu gözlemlenmiştir. Bu artış, ülkemizin yüksek öğretim politikası ile ilişkilendirilebilmektedir. Bu politika çerçevesinde atama ve yükseltme kriterleri kapsamında belirlenen yayın kriterleri, akademisyenleri uluslararası yayın indekslerinde taranır dergilerde yayın yapmaya zorlamaktadır. TÜBİTAK tarafından desteklenen çalışmaların makale sayısını arttırdığı düşünülmektedir. Bu sayısal değişimi tetikleyen bir diğer unsurda yayın teşvik programlarıdır. "Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik" programı kapsamında akademisyenlerin desteklenmesi Türkiye adresli yayınları arttıran etken olarak görülmektedir. Yükseköğretim politikasınca geliştirilmiş bu programların yanısıra bu indekslerde taranabilen Türkiye adresli dergilerin sayısı ve artışı da üzerinde durulması gereken bir diğer konudur.

Kaynakça

- Ak, M. Z. ve Gülmez, A. (2006). Türkiye'nin uluslararası yayın performansının analizi. *Akademik İncelemeler*. 1(1). 7 Temmuz 2011 tarihinde http://turkoloji.cu.edu.tr/GENEL/mehmet_zeki_ak_ve_ahmet_gulmez_yayin_performansi.pdf adresinden erişildi.
- Al, U. (2008). *Türkiye'nin Bilimsel Yayın Politikası: Atıf Dizinlerine Dayalı Bibliyometrik Bir Yaklaşım*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Al, U., Şahiner, M ve Tonta, Y. (2006). Arts and humanities literature: Bibliometric characteristics of contributions by Turkish authors. *Journal Of The American Society For Information Science And Technology*, 57(8), 1011-1022.
- Archambault, E., Campbell, D. Gingras, Y. and Lariviere, V. (2009). Comparing bibliometric statistics obtained from the Web of Science and Scopus. *Journal of the American Society For Information Science And Technology*, 60 (7), 1320-1326.
- Archambault, E and V. Gagné, E.V. (2004). *Science metrix, Final Report, The use of bibliometrics in the social sciences and humanities* Prepared for the Social Sciences and Humanities Research Council of Canada (SSHRCC). 7 Temmuz 2011 tarihinde www.science-metrix.com adresinden erişildi.

- Arioğlu, E. ve Girgin, C. (2002). 1974-2001 döneminde ülkemizdeki bilimsel yayın performansının kısa değerlendirilmesi. *Bilim ve Ütopya Dergisi*, 95, 62-66.
- Bakkalbasi, N., Bauer, K., Glover, J. and Wang, L. (2006). Three options for citation tracking: Google Scholar, Scopus and Web of Science. *Bibliomedical Digital Libraries*, 3(7).
- Ball, R. and Tunger, D. (2006). Science Indicators revisited- Science Citation Index versus SCOPUS : A bibliometric comparison of both citation databases. *Information Services & Use*, 26 (4), 293-301.
- Ball, R. and Tunger, D.(2007). National and international publications reflected in bibliometric databases. Ed. Maria Kocójowa. *Series III. No 4. Diffusion And Dissemination Of Ideas*. ePublications of Information and Library Science Institute of the Uniwersytetu Jagiellenskiego. 4 Mayıs 2011 tarihinde <http://skryba.inib.uj.edu.pl/wydawnictwa/e04/ball.pdf> adresinden erişildi.
- Bar-Ilan, J. (2010). Citations to the “Introduction to infometrics” indexed by WoS, Scopus and Google Scholar. *Scientometrics*, 82(3), 495-506.
- Bosman, J., Van M. I., Rasch, M., Sieverts, E. and Verhoeff, H. (2006). *Scopus reviewed and compared*. Universiteitsbibliotheek Utrecht.
- Deis, L.F. and Goodman, D. (2005). Web of Science (2004 version) and Scopus. *The Charleston Advisor*, 6 (3),5-21.
- Denkel, A.; Kağıtçıbaşı, Ç.; Pak, N. K. ve Pamuk, Ş. (2002). *Türkiye’de Sosyal Bilimlerin Uluslararası Yayın Performansı*. Ankara: TÜBA Yayınları.
- Etxebarria, G., M. ve G. Uranga (2010). Use of scopus and google scholar to measure social sciences production in four major Spanish universities. *Scientometrics*, 82 (2), 333-349.
- Falagas, M. E. , Pitsouni, E. I., Malietzis, G. A. and Pappas, G. (2008). Comparison of PubMed, Scopus, Web of Science and Google Scholar: strengths and weakness. *FASEB Journal* , 22, 338-342.
- Fingerman, S. (2006). Web of Science and Scopus: Current features and capabilities. *Issues in Science and Technology Librarianship*, 48. 20.05.2011 tarihinde <http://www.istl.org/06-fall/electronic2.html> adresinden erişildi.
- Gorraiz, J. and Schlögl, C. (2007). Comparison of two counting houses in the field of pharmacology and pharmacy: Web of Science versus Scopus . 29 Mayıs 2010 tarihinde http://www.kfunigraz.ac.at/iwiwww/publ/schloegl_2007.pdf adresinden erişildi.
- Harzing A.W.K. and Van Der Wal, R. (2008). Google Scholar as a new source for citation analysis. *Ethics in Science and Environmental Politics*, 8(1), 62–73.
- Jacso, P.(2005). As we may search--comparison of major features of the Web of Science, Scopus, and Google Scholar citation-based and citation-enhanced databases. *Current Science*, 89(9),1537-1547.

- Karasözen, B. ve Bayram (Gökkurt), Ö. (2007). 1997-2006 *Türkiye bilim göstergeleri analizi*. Ankara Yüksek Öğretim Kurumu, 3 Aralık 2007 tarihinde www.yok.gov.tr/bilimselgostergeler/bilimselanaliz.pdf. adresinden erişildi.
- Kayalica, Ö. ve Ak, M.Z. (2004), *Türkiye'deki üniversitelerin uluslararası yayın performansları*, C. C. Aktan (Ed.). *Nasıl Bir Üniversite? İçinde* (ss.209-240). İstanbul: Değişim Yayınları.
- Kousha, K. and Thelwall. M. (2008). Assessing the Impact of Research on Teaching: An automatic analysis of online ayllabuses in acience and social sciences, *Journal of the American Society of Information Science and Technology*, 59(13), 2060–2069.
- Lopez-Illescas, C. , Moya- Anegon, F. and Moed, F. H. (2008). Coverage and the citation impact of oncological journals in the Web Of Science and Scopus. *Journal of Informetrics*, 2 (4), 304-316.
- Meho, L.I. and Yang, K. (2007). Impact of data sources inon Citation Counts and rankings of LIS Faculty: Web of Science, versus Scopus and Google Scholar. *Journal Of The American Society For Information Science And Technology*, 58 (13), 2105-2125.
- Moed, H. F. (2005). *Citation analysis in research evaluation*. Dordrecht, Netherland: Springer.
- Norris, M. and Oppenheim, C. (2007). Comparing alternatives to the Web of Science for coverage of the Social Sciencess' literature, *Journal of Informetrics*, 1(1), 161-169.
- Noruzi, A. (2005). Google Scholar: The new generation of citation indexes. *Libri*, 55, 170-180.
- Önder, Ç., Sevкли, M., Altınok, T. ve Tavukçuoğlu, C. (2008). Institutional change and scientific research: A preliminary bibliometric analysis of institutional influences on Turkey's recent Social Sciences publications. *Scientometrics*, 76(3), 543-560.
- SCImago. (2007). SJR — SCImago Journal & Country Rank. 4 Nisan 2011 tarihinde <http://www.scimagojr.com> adresinden erişildi.
- Scopus Content Coverage Guide Complete version. 29 Mayıs 2010 tarihinde <http://www.info.sciverse.com/scopus/scopus-in-detail/facts/> adresinden erişildi.
- Thomson Reuters Journal Selection Process: International Diversity, 18 Kasım 2010 tarihinde http://thomsonreuters.com/products_services/science/free/essays/journal_selection_process/ adresinden erişildi.
- Tijssen, R. J.W. and Leeuwen, V. Thed N. (2003). Bibliometric analyses of world science, Extended Technical Annex to chapter 5 of the '*Third European Report on S & T Indicators*', Leiden: Centre for Science and Technology Studies (CWTS).
- Tonta, Y. ve İlhan, M. (1997). Sosyal bilimlerde Türkiye'nin dünyadaki yeri. *Türk Psikoloji Dergisi*, 12 (40), 67-75.
- Weingart, P. (2005). Impact of bibliometrics upon the science system: Inadvertent

consequences?. *Scientometrics*, 62 (1), 117-131.

Yavan, N. (2005). SCI ve SSCI bağlamında Türkiye'nin coğrafya biliminde uluslararası yayın performansının karşılaştırmalı analizi: 1945-2005. *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 3 (1), 27-55

Yılmaz , B. (2002). Konu, ülke orijini ve dil dağılımı açısından atıf dizinleri (SCI ve SSCI). *Bilim ve Ütopya Dergisi*, 94, 47-51.

Summary

Recently, the most of the works comparing the citation indexes has been maintained Web of Science (Wos) and Scopus data bases. The purpose of the comparison of the databases is to present strengths and weaknesses of the databases. In this research, Wos and Scopus databases are being considered in terms of their subject headings and their regional comprehension. In the following section of the study, studies of the Social, Art and Humanities subjects which are published in the Wos and Scopus databases with Turkish address between 2000 – 2009 years; the incensement in the number of publishing; the headings which have presented the most increase were investigated.

In WoS and Scopus databases, from the angle of headings, besides the classification is similar to each other, they differ in details. In the WoS /SSCI; education and training researches, management, linguistics, political science and sociology headings can be found more frequently compared to the others. However in the Scopus; sociology and political sciences, education, geographic planning and development, economy and econometrics, culture headings can be observed more than the others. When the databases were compared in terms of regional coverage, it was revealed that the Scopus database has indexed more periodicals from the different geographic regions.

In the WoS and SCOPUS databases, to determine the Scientific Productivity of Turkey in the Social Sciences, Art and Humanities Departments between 2000-2009 years, following investigations implemented: in the SSCI database, 2929 periodicals in 56 subjects heading; in the A&HCI database, 1632 periodicals in 27 subjects; and in Scopus database, scientific publishing in the Arts & Humanites; and in 6868 periodicals

in 65 subjects under the subject heading of the Social Sciences & Humanities subjects (business management, decision science, psychology, Social Sciences, economy and econometrics, multi-major). According to this investigation, it was observed that; in the WoS database, majority of the publishing are under the subjects of educational science, psychology, economy, nursery (Social Sciencess) and management science; in the Scopus database, majority of the publishing are under the following subject headings: educational sciences, economy, geography, planning and development, management science and social psychology.

When we focused on the publishing from Turkey in the Art and Humanities major during the last decade; it was found that most of the publishing were in the WoS database archeology, literature, folklore, history and architecture subjects; and in the Scopus database history, art and humanities, language and linguistics, stage and performing arts and archeology subjects.

At the end of the study, in the Social Sciencess, Art and Humanities majors, it was observed that the productivity of Turkey has been increasing in both WoS and Scopus database every year.